NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY
Priemyselná 2, 824 73 Bratislava 26

Kancelária predsedu
Odbor komunikácie a styku s verejnosťou

KONTROLÓRI ODHALILI NEDOSTATKY PRI ZABEZPEČENÍ I KONTROLE SLUŽIEB KOMPY

Bratislava 19. marca 2019 – Najvyšší kontrolný úrad SR (NKÚ) ukončil kontrolu služieb kompy medzi prístavmi Vojka nad Dunajom a Kyselica, realizovanú na základe podnetov poslancov NR SR, informácií z vnútornej kontroly rezortu životného prostredia a vlastnej rizikovej analýzy. Preverenie kompletného procesu zabezpečovania služieb ukázalo na celý rad nedostatkov v činnosti orgánov Vodohospodárskej výstavby a tiež netransparentné rozhodovanie. Najvyššia autorita externej kontroly na Slovensku zistila, že došlo k pochybeniam a zmluva o službách kompy je pre štát nevýhodná. NKÚ ďalej upozorňuje na vážny systémový problém pri financovaní tejto bezodplatne poskytovanej služby a odporúča jej riešenie na úrovni vlády SR.

Kompa od roku 1993 celoročne zabezpečuje prepravu osôb a menších nákladov cez prívodný kanál v profile Vojka nad Dunajom – Kyselica dlhom cca 520 metrov. Do roku 2013 bola prevádzkovaná dnešným Slovenským vodohospodárskym podnikom, štátny podnik (SVP) na základe dvojstranných zmlúv so štátnym podnikom Vodohospodárska výstavba (VV). Po oprave kompy v podniku SVP z prostriedkov Environmentálneho fondu bola medzi štátnymi podnikmi opäť uzatvorená zmluva, ktorú však v júni 2015 zrušili dohodou. Po verejnom obstarávaní **v roku 2015 uzatvoril podnik VV nevypovedateľnú zmluvu** s prepravcom, spoločnosťou Ponton City, a.s., a to bez uvedenia finančného limitu, ktorý určilo MŽP SR. Podmienky na rozviazanie zmluvy ustanovili až dodatkom zmluvy v roku 2016, avšak zmluva stále platí. Ďalšie verejné obstarávanie vyhral podnik SVP, ktorý zmluvu v roku 2018 ukončil skôr ako nadobudla účinnosť.[1]

Vodohospodárska výstavba, š.p. dlhodobo financuje túto verejnú vodnú dopravu pôvodne zabezpečovanú iným štátnym podnikom. Okrem iného to znamená, že **nefinancuje len prepravu občanov** dotknutých obcí vodným dielom Gabčíkovo, ale aj ostatným návštevníkom, najmä cykloturistom. Podľa NKÚ SR **ide o verejnú dopravnú službu**, ktorá má byť poskytovaná ako služba vo verejnom záujme, a preto **by nemala byť financovaná z prostriedkov štátneho podniku**. NKÚ SR v tejto súvislosti **odporúča Ministerstvu životného prostredia SR,** aby požiadalo vládu SR **o systémové riešenie financovania prepravy Vojka – Kyselica**. Táto verejná osobná doprava by mala byť súčasťou systému výkonov, poskytovaných vo verejnom záujme výlučne občanom dotknutých obcí. Ostatní záujemcovia by mali prepravu spoplatnenú, tak ako sú spoplatnené iné verejné dopravné služby.

V rámci kontrolnej akcie NKÚ vykonal kontrolu hospodárnosti a efektívnosti, preveril rôzne nastavenia cien služieb, trend ich vývoja, súvisiace verejné obstarávania, uzatvorené zmluvy a doteraz vykonané kontroly v štátnom podniku Vodohospodárska výstavba (VV). Bolo preukázané, že **vnútorná kontrola v štátnom podniku VV sa službami kompy a plnením zmluvy vôbec nezaoberala.** Taktiež možno konštatovať zvláštny **vstup** štátneho podniku **SVP** do verejného obstarávania, vyhláseného VV, **hoci bolo zrejmé, že nie je schopný služby zabezpečovať. Výsledkom** takéhoto konania je to, že **nevýhodná zmluva na služby verejnej vodnej dopravy je naďalej v platnosti.** O tejto silne medializovanej problematike pritom ani raz nerokovala Dozorná rada štátneho podniku VV a súvisiace zmluvy a doklady vôbec nekontrolovala.

Počas celého kontrolovaného obdobia neboli štátnym podnikom VV vypracovávané a sledované skutočné náklady na služby kompy podľa jednotlivých zložiek ceny. **Kontrolná skupina NKÚ SR** dospela k **záveru**, že **nastavenie zmluvných podmienok bolo jednostranne v neprospech VV, š. p. a zmluva je pre štát nevýhodná.** NKÚ SR navrhol kontrolovanému subjektu odporúčania na zabránenie neefektívneho čerpania verejných prostriedkov.

V kontrolovanom období dochádzalo k nárastu cien služieb kompy pri každej novej uzatvorenej zmluve. Navyše, napr. nesprávnym stanovením primeranej ceny služieb kompy pri verejnom obstarávaní v roku 2014 došlo k porušeniu zákona o štátnom podniku. Porovnanie vývoja cien (uvedené v eurách) služieb kompy v zmluvách VV so SVP a súčasným prepravcom ilustruje nasledovný graf:

[1] Prehľad nájdete v prílohe č. 1

Hovorca Mgr. Marek Papajčík | **Mobil** +421 902 985 810 | **Telefón** +421 2 501 14 451 | **E-mail** marek.papajcik@nku.gov.sk | **Webové sídlo** www.nku.gov.sk

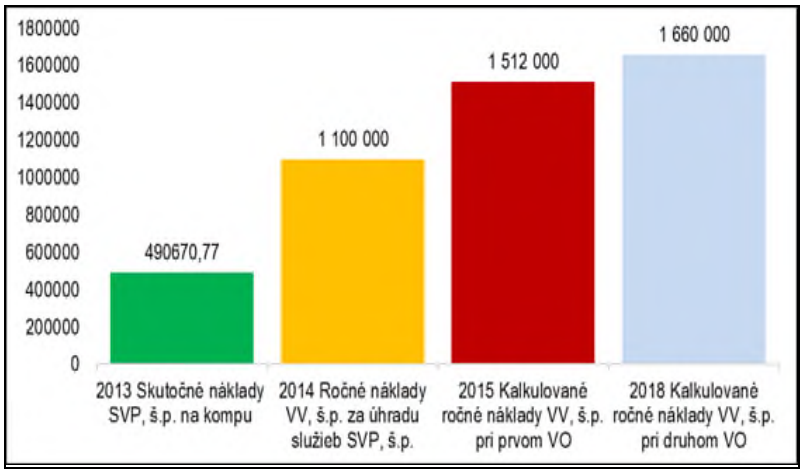

XXX

Príloha č. 1: Prehľad zmluvných vzťahov služieb kompy VV, š. p.

Zmluvy, dodatky, dohody k zabezpečeniu služieb kompy		2014	2015	2016	2017	2018
1.	SVP, š. p.	Ukončená zmluva				
2.	Ponton City, a. s.		**Platná a účinná zmluva**			
3.	Ponton City, a. s.			**Platný a účinný dodatok č. 1 k zmluve**		
4.	SVP, š. p.					Ukončená zmluva
5.	SVP, š. p.					Dohoda o ukončení zmluvy

Zdroj: NKÚ SR a CRZ

Po ďalšom verejnom obstarávaní síce bola v januári 2018 uzatvorená nová zmluva so SVP, š. p., avšak tá bola ukončená dohodou ešte pred v septembri 2018 , nadobudnutím účinnosti, keďže sa SVP, š.p. nepodarilo zabezpečiť primeranú kompu. Služby kompy sú vykonávané na základe nevypovedateľnej zmluvy medzi VV, š. p., a prepravcom, a Dodatku č. 1 k zmluve, ktorý stanovil rozväzovacie podmienky k zmluve.